

På sluttampen

ARBETSPLATSTRÄFF CORONASTYLE

Hur håller man APT trots kraven på social distansering? Det gäller förstås att vara kreativ!

Att vara utomhus och anpassa aktiviteterna efter det, är något som har testats på flera färjeleder i april. Henrietta Johansson distriktschef Gullmarsleden berättar:

-Vi hade så trevligt på APT utomhus. 21 personer deltog, fast de inte behövde, de fick sin arbetstid oavsett och blev lovade att all information skulle komma samt att de kunde spela in frågor om de ville. Men alla som var friska kom ändå, vi hade ett litet gäng som var hemma och sjuka. Alla tyckte det var ett jättebra sätt att mötas och vi ska försöka ha denna mötesform (dvs ute i det fria) återkommande på årsbasis, om möjligt.

På rederikontoret i Vaxholm har APT fått en särskilt viktig funktion. I princip alla jobbar hemifrån och det betyder att arbetssituationen är helt annorlunda. Gemensamt eftermiddagsfika, snabba avstämningar på språng, lunchpromenader och småprat vid kaffeautomaten har vi fått klara oss utan i snart tre månader. De flesta tycker att det fungerar hyfsat bra att jobba hemma vid köksbordet. Men det är ödsligt och ensamt. Därför har rederikontoret en stående avstämning varje fredagmorgon, då vi ringer in på Skype och får stämna av läget med varandra. Incheckningen betyder mycket för att ändå hålla en viss kontakt med arbetskamraterna och höra varandras röster.

På Hönöleden har de genomfört två APT sedan kravet om social distansering infördes och distriktschef Jonas Abrahamsson har tänkt i nya banor:

- Jag skickade ut en Skypelänk till hela gänget. De som kunde hänga på mötet via dator eller telefon hemifrån gjorde det och resten dök upp i vår stora samlingslokal i färjevaktstugan. Det var tolv på plats och tolv-

Pernilla Tollin och Lisabeth Helin mätte ett lämpligt socialt avstånd till varandra när Malöleden hade APT. FOTO: HANNA HAGLUND

tretton på Skype/telefon vid båda tillfällen. Lokalen hade jag förberett noga och glesat ut sittplatserna rejält. En person per bord, var det.

Och hur fungerar själva mötet och samtalet under såna förhållanden?

- Det är svårt att få till dialogen så bra. Jag har insett att jag måste vara mycket väl förberedd och när jag visar bilder måste jag också förklara vad det är jag visar så att även den som deltar på telefon får ett hum. Bilderna lägger jag sedan i vårt arbetsrum på FLS, så kan man titta i efterskott. Tycker nog att vi alla blir bättre och bättre på att anpassa oss, alla vet att det är speciella förhållanden

och vi får hjälpas åt med det.

Om Jonas fick önska så vore det en stabil videolänk från vaktstugan och till rederikontoret i Vaxholm. Motivationen att lära sig mer om digitala kommunikationsplattformar är hög.

- Situationen med pandemin har på något vis blivit mer normaliserad. Man reagerar olika på det här. Jag tycker att det är viktigt att se till att det finns tillgång till handsprit och munskydd.

- Sunt förnuft, ödmjukhet och hänsyn till varandra, det kommer att ta oss genom Coronakrisen, avslutar Jonas Abrahamsson från Hönö.

INGRID JARNRYD

SJÖVÄGEN

NR 4
MAJ 2020

INTERN TIDNING FÖR OSS SOM ARBETAR I FÄRJEREDERIET

VISION 45
klarar coronakrisen

SMARTA SKEPP
kräver ny kunskap

APT PÅ NYA SÄTT
kollegor tipsar

CYKLA DIG FRISK OCH GLAD

10 skäl att börja cykla

Nu finns Färjerederiets snabbmanual för oss alla som jobbar ombord ute i ny reviderad upplaga. Läs mer på sidan 6

REDERICHEFEN
har ordetERIK FROSTE
REDERICHEF

Har du också mer tid?

Somliga av oss i Färjerederiet, däribland jag, arbetar hemifrån. Det betyder att jag sparar en massa tid som jag förut lade på att ta mig till och från arbetet. Ni som arbetar ombord får inte just den tiden över. Men ingen av oss kan genomföra en massa spännande semesterresor långt bort, inte heller några weekendresor där vi träffar vänner och släktingar och inga matcher eller konserter att besöka. Kort sagt, vi borde alla få en hel del tid över. Vad gör du med din?

Med en del av min tid försöker jag ta en promenad i skogen varje dag. Även om jag tränat den dagen så ger skogspromenader något annat. Lite ro för själen, tid att reflektera. Tror det är viktigt att ta sig lite

"Lite ro i själen, tid att reflektera"

tid att reflektera i dessa konstiga coronatider. Kanske kunna glädjas åt det som faktiskt är bra och fungerar, även om vi alla skulle önska oss ett mer normalt läge. En mer normal vår.

Den stora frågan vi alla ställer oss är hur länge detta ska pågå? Hur länge ska vi behöva förändra våra liv på grund av corona-pandemin? Nu har vi tagit beslut om att tjänsteresor och externa besök ställs in till och med 16 augusti med undantag för verksamhetskritiska sådana. Men ingen tror att något magiskt kommer att ske den 17 augusti. Så förmodligen blir det någon sorts återgång mot normalitet i höst. Men hur och exakt när är det ingen som vet idag.

Men en sak är säker. Det är att våren har kommit och att sommaren är på väg. Ta vara på den.

INNEHÅLL

3 Cykla dig glad och upptäck världen

5 Få vakanser i sommar

6 Sjöloggen Stort steg upp i hälsoindex, Visingsöleden anpassar sig till krisen

9 En titt på ekonomin i rederiet

12 På slutampen Kreativa tips på ATP med social distans

5

Få vakanser i sommar, säger Anna Hjortholt, bemanningsplanerare.

8

"Smarta skepp kräver ny kunskap."

Thomas Elwinger

10

Anders Nordqvist berättar om hur ekonomin ser ut fyra månader in på 2020.

Tipsa redaktionen

Vi tar gärna emot tips, synpunkter och idéer. Skriv till oss på: sjovagen@trafikverket.se

SJÖVÄGEN ÄR TRAFIKVERKET FÄRJEREDERIETS INTERNTIDNING

"Alla kommer fram smidigt, grönt och tryggt" är Färjerederiets vision. Pålitliga, engagerade, modiga och affärsmässiga är våra värderingar. **Ansvarig utgivare:** Ingrid Jarnryd. **Redaktör:** Lena Nordlund **Medverkande i detta nummer:** Anders Nordqvist, Truls Persson, Jonatan Svensson, Stefan Nilsson, Hanna Haglund, Erik Froste, Ingrid Jarnryd, Annica Gustafsson, Kasper Dudzik. **Design och layout:** Form och event, Trafikverket. **Tryck:** BrandFactory. **Omslagsbild:** David Jönsson, befälhavare på Gullmarsleden, trivs lika bra på cykel. Foto: Kasper Dudzik. Mejla sjovagen@trafikverket.se. Sjövägen skickas till dig som är anställd i Färjerederiet. **ISSN:** 2001-4503

Cykla dig glad OCH UPPTÄCK NYA VÄGAR

Det blir mer och mer populärt att cykla. Inte minst för att hålla dig i form och hålla dig frisk.

Nu i coronatider med reserestriktioner ger det oss också chansen att komma ut och se nya saker på nära håll. Och visste du att cyklister är lyckliga människor och har en hel sjukdag mindre per år, än icke-cyklister?

Som anställd på Färjerederiet har du också möjlighet att köpa förmåncykel. I Färjerederiet finns många som cyklar. Båda de som tar cykeln i lugn takt till jobbet eller affären och de som har det som ett stort intresse. David Jönsson, befälhavare på Gullmarsleden och Caroline André, HR-partner är två exempel på cykelentusiaster:

Nu har ju cykellopp efter cykellopp ställts in som så många andra större event. Men David tar det med ro:
– Ja, det är trist att loppen och allt annat blir inställt, men vi får cykla vidare genom livet. Jag är faktiskt bara anmäld till ett lopp i år (cykelvasan 94km) men tror inte det blir av heller, säger han
Men att tävla är inte det viktiga för David.

– Cykling för mig är den ultimata, tillsammans med paddling, friheten och upptäckarglädjen. Man kan hålla på länge och det är roligt att hitta nya vägar eller stigar att cykla.

Han har cyklat mycket när han var yngre och ställde upp i lite mindre motionslopp när han var i 15–20 årsåldern och sedan

dröjde det tills han fyllde 40 då han tog upp cyklingen igen.

– Det är aldrig för sent att börja! Nu cyklar jag både landsvägscyckling och MTB (terräng), cyklar mycket till jobbet och på ledigheten det blir nog ca 300–400 mil om året. Har också en elcykel som jag använder mycket till småärenden hemifrån och till jobbet på vintern med dubbdäck.

Caroline berättar att hon cyklar MTB, mountain bike, på stigar i skogen men det hon älskar mest, är att cykla downhill, det vill säga ner för berg.

– Det bästa med cyklingen är att det går fort och är roligt samt att man är ute i skog och mark vilket jag älskar. Jag började cykla MTB för några år sedan och

"Cykling för mig är den ultimata, tillsammans med paddling, friheten och upptäckarglädjen."

David Jönsson återupptäckte nöjet med cykling vid 40 års ålder och nu är det full fart. Foto: Kasper Dudzik

"Det bästa med cyklingen är att det går fort och är roligt samt att man är ute i skog och mark vilket jag älskar."

Caroline André älskar att cykla snabbt nedför branta backar. Här är hon redo för en tur. Foto: Privat

→ provade Downhill för ca 15 år sen men började inte cykla regelbundet förrän för två år sen, säger Caroline.

– Man blir alltid på gott humör när man cyklar och det är väldigt bra motion och mycket frisk luft. När jag cyklar nerför så får jag ett glädjerus som sitter i långt efteråt. Min förmåns-cykel är jag otroligt nöjd med och den fungerar på stigar i skogen men den är bra dämpad så att den fungerar utför också. Med tiden uppstår förstås nya behov så det är inte omöjligt att jag behöver satsa på en renodlad downhillcykel inom en snar framtid...

Både David och Caroline har förmåns-cyklar. Det går att beställa två cyklar per person. Du som beställt en cykel i en tidigare omgång kan alltså beställa en till eller komplettera med hjälm och andra tillbehör i kommande beställningsomgång.

Du kan beställa cykel vid två till tre tillfällen per år, så kallade beställningsfönster. Det senaste räcker till 24 maj. Gå in i Heroma under förmåner på intranätet, så ser du när det är aktuellt nästa gång. ↓

LENA NORDLUND

10 anledningar att ta cykeln så ofta du kan

1 Cykling är bra för hälsan

Att regelbundet cykla sänker risken för hjärtsjukdomar med nära 50 procent, visar forskning.

2 Cykling är skonsamt för kroppen

Till skillnad från om du till exempel hoppar eller springer så skonar cykling våra leder. Det är alltså effektiv träning som inte sliter onödigt mycket på kroppen.

3 Att cykla är miljövänligt

4 Cykling hjälper dig i form

I cykling tränar du både flås och styrka. En studie visar att en person som börjar cykla till jobbet, istället för att ta bil, i snitt går ner sex kilo på ett år. (Förutsatt att man cyklar året runt.)

5 Att cykla gör dig på bättre humör

Redan efter tio minuter på cykel har du blivit på bättre humör, visar studier. Du får ett tillskott av endorfiner som gör dig glad och du blir piggare. Dessutom är det kul att cykla – att leka med fart, vem blir inte glad av det?

6 Spara tid & pengar på att cykla

Perfekt som sportträning till/från olika aktiviteter/jobbmöten och så vidare. Att cykla till jobbet i stället för att ta bilen sparar både pengar och miljö.

7 Cykling rensar tankar

Att cykla långt i ungefär samma tempo kan sätta dig i ett slags meditativt tillstånd och få dig att koppla av ordentligt. En amerikansk studie visar att en cykeltur kan motverka trötthet och höja energinivån i kroppen med 20 procent.

8 Du kan fortfarande vara social på en cykel

Du kan passa på att umgås med vänner och bekanta när du cyklar. Även i dessa tider. Håll avståndet bara. Cykling passar också hela familjer att göra tillsammans.

9 Du kan lätt variera din cykling

Cykling är mer än ett sätt transportera sig. Är du äventyrlig så kan du prova downhill – alltså att susa fram i utförsbackar eller så väljer du mountainbike och får härliga naturupplevelser på köpet.

10 Du får vara ute och upptäcka världen

Att vara utomhus och få frisk luft gör susen för humöret och vi får tanka livsnödvändigt D-vitamin. Du tar dig fram betydligt snabbare än om du går eller springer och kan göra ganska långa utflykter.

FOTO: MOSTPHOTOS.COM

Förändringsåret 2020 pågår

Förra året utropades till hälsoåret. Vi fyllde det med aktiviteter, tävlingar och prisutdelning på rederidagarna. År 2020 har vi benämnt till Förändringsåret. Men från rederikontoret har vi inte fyllt det med en massa aktiviteter och event. Det har blivit förändringar ändå. Det har coronapandemin sett till.

När man slår upp synonymer till förändring så kommer ord som förvandling, utveckling, omväxling och nyhet upp. Dessa synonymer upplever jag alla som positivt laddade ord. Varför upplever då så många förändring som något negativt, något skrämmande? Jag tror också att alla vet att förändringar är nödvändiga. Utan förändringar hade vi suttit kvar i en stenåldersgrotta och frusit och varit hungriga den största delen av tid en.

Även om vi inte fyllt förändringsåret med en massa "konstgjorda" aktiviteter så gör vi förändringar. I vårt ledningssystem, det vi brukar kalla FLS, har vi små förändringar hela tiden. Den största kom för bara två år när vi började använda FLS som ett intranät för att sprida information till alla anställda inom rederiet. Sedan dess har det kommit 400 nyheter där!

FRAS är också ett bra exempel på en förändring. Vi har nu ett system i stället för fem och vi kan enkelt följa upp avvikelser

och förbättringsförslag. Vi håller nu på att ta fram fasta rapporter så att vi enkelt kan få en överblick över vad som fungerar och vad som inte fungerar i vårt rederi.

Sättet vi kommunicerar är ett stort förändringsområde. Tidigare var det bara genom traditionella samtal. Sedan kom telefon och inte minst mobiltelefonen. Nu är vi mer eller mindre ständigt uppkopplade. Vi har dagligen möten med flera personer som sitter på olika ställen. Och till vår förvåning fungerar detta alldeles utmärkt. Corona har skyndat på förändringen och resorna minskar vilket är bra för både miljön och plånboken. Denna förändring kommer att vara kvar efter Corona och förmodligen kvarstå. Men visst måste vi träffas ibland, alla resor är inte av ondo.

Det är intressant att se hur kreativa många är med arbetsplatsträffarna. Plötsligt kan fler vara med då man inte måste vara på plats. Samma med våra konferenser, medarbetarsamtal och andra "möten". Avstånd är inte en parameter längre, det har blivit rättvisare när alla sitter för sig själva. ↓

ERIK FROSTE

Få vakanser i sommar

Överlag ser bemanningssituationen bra ut i sommar.

– Det finns någon vakans här och var, men det är ingen generell brist på sommarvikarier, säger Anna Hjortholt, bemanningsplanerare som verkar från Gotland.

– I början på året såg det annorlunda ut, då saknade vi en hel del folk men de som jobbar med rekrytering har gjort ett hästjobb. De har till exempel lagt till en funktion för spontanansökningar på webben och haft extra annonser ute. Det verkar ha gjort effekt.

Har Covid-19 pandemin haft effekter? Många rederier har permitterat personal, märks det?

– Inte direkt, men jag har märkt att några timvikarier tar mer jobb än de brukar för deras försäsong inte är igång. De vill inte binda sig för sommaren eftersom de inte vet hur deras ordinarie schema på charterbåtar etc. kommer se ut.

Vi har ju inte kunnat resa iväg på semester, har många ändrat sina semesterplaner eller hur ser det ut?

– Vår egen personal har inte ändrat sina sommarsemesterplaner men däremot var det en del semesterstrar som blev inställda under mars-maj. Långresor som inte blivit av. Man kan inte räkna med att kunna återta sommarsemester och jobba ordinarie skift. Men vi är flexibla och försöker alltid hitta lösningar, säger Anna. ↓

Sommaren ser bra ut ur bemanningssynpunkt, säger Anna Hjortholt. FOTO: PRIVAT

Färjerederiet certifierade

● **Färjerederiets certifiering** enligt ny standard är nu avslutad. Rederiets oberoende revision för certifiering godkändes tidigare i år, under förutsättning av några kompletteringar.

Dessa har skickats in och nu har RISE:s revisor Christina Nousiainen positiva nyheter:

”Uppföljande revision är genomförd. Samtliga avvikelser är stängda och inga kompletteringar behövs.”

Den nyaste standarden vi nu har godkänts för är SS-ISO 45001:2018, Ledningssystem för arbetsmiljö. En organisation ansvarar för sina arbetstagares hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, liksom för andra personer som kan påverkas av organisationens verksamhet. I ansvaret ingår att främja och skydda såväl fysisk som mental hälsa, dET VILL SÄGA bedriva arbetsmiljöarbete. ↓

MER FÖRSIKTIGA - MINDRE SJUKA

● **Den pågående pandemin** har påverkat alla att göra allt vi kan för att minska smittoriskerna. I rederiet har vi uppmanats att stanna hemma vid minsta tecken till förkylning, exempelvis snuva, halsont, hosta eller feber. Vi är noga med att tvätta händerna och att hålla på social distansering. Det har bidragit till en bättre hälsa, överlag. När restriktionerna kring allmänna förkylningssymtom skärptes i mars sköt sjuktalen i höjden och som mest var 30-35 sjögående medarbetare sjukskrivna. Vi har sedan dess sett en nedåtgående trend och i mitten på april var endast 13 sjögående medarbetare sjukskrivna.

Sverige har påverkats starkt av coronakrisen. Det är inte över än, på långa vägar. Vi arbetar uthålligt med att hålla igång den samhällsviktiga färjetrafiken och vi fortsätter att vara mycket försiktiga. ↓

NKI SKJUTS UPP

● **Det blir ingen kundundersökning** ute på vägfärjorna i år av förklarliga skäl. Coronapandemin sätter stopp för det. Vi återkommer med information om när nästa NKI kan genomföras. ↓

Stort steg upp i hälsoindex

● **Hälsoindex visar** hälsostatus hos medarbetarna i en organisation. Genom en värdering och poängsättning av varje nyckeltal på en skala mellan 1-20 poäng bedöms hälsan i organisationen. Nio nyckeltal värderas och poängsätts. Dessa nyckeltal är: frisktal, sjuktal, rehabinflöde, rehabrisk, rehab-resultat, korttidsfrånvaro, långtidsfrånvaro, friskvård, arbetsmiljöarbete.

– Förra året anslöt vi oss till Nyckeltalsinstitutets hälsoindex, berättar Maria Selin, HR-partner. Vid den första mätningen (baserad på 2018) hade vi ett hälsoindex på 115. Målet är förstås att ha så hög siffra som möjligt. Vi satte som mål att nå upp 118 för 2019 men resultatet blev bättre än så. Vi fick hela 121 poäng, en bra höjning!

Några intressanta saker som man kan utläsa är att frisktalet är cirka 78,4 procent. Det betyder att cirka 78 av 100 tillsvidareanställda är

FOTO: TRULS PERSSON

friska, alltså har högst 5 sjukdagar fördelat på högst 3 sjukfall per år.

– 78 procent, en bra siffra att vara stolt över! Vi har också lägre korttidsfrånvaro än medianen för Sverige. Vi har även ett positivt rehabresultat, så vi kan vara stolta men ska förstås fortsätta arbeta hälsofrämjande och förebyggande för att bibehålla och få ännu bättre resultat. ↓

1671

är den aktuella siffran för antalet kemikalier i Chemsoft. En minskning från 1687 produkter sedan inventeringen vid årsskiftet.

DELA DOKUMENT OCH VIDEO I SKYPE IGEN

● **Vi kan nu** dela dokument och video som tidigare i Skype. Även storskamöten kan användas igen. De förstärkningar som gjorts i it-miljön förväntas lösa problemen med överbelastning, nu när många arbetar hemma.

Nyttjandet av Skype har ökat med cirka 40 procent i jämförelse med en normalanvändning på Trafikverket, vilket självklart ger en påverkan. ↓

TRÄFFPUNKT TRAFIKVERKET SKJUTS UPP

● **– Utifrån det läge vi har** med coronakrisen kan vi inte genomföra Träffpunkt i höst utan skjuter på träffarna till våren 2021. Vi kommer att se vad det finns för möjligheter att ses digitalt under tiden eftersom det känns långt bort, säger Lena Erixon, generaldirektör Trafikverket. ↓

LÄRARLEDDA KURSER STÄLLS IN

● **Trafikverksskolan ställer in** alla lärarledda kurser och utbildningar för Trafikverksanställda fram till den 16 augusti. Kurser som bedömts som verksamhetskritiska berörs inte av avslutet. ↓

JOBBA OMBORD - NY UTGÅVA

● **Broschyren Jobba ombord** är din ”snabbguide” för anställning ombord i våra färjor. En enkel sammanfattande information med det som krävs för att komma igång och arbeta hos oss. Ett aplock är hur du kommer igång med inlogningar och FLS, hur du gör om du blir sjuk, hur du gör med dina behörigheter och en massa annat matnyttigt. Allt i ett enkelt och lättöverskådligt format i en trycksak man lätt kan ha till hands, på jobbet såväl som hemma. Nu finns den senaste versionen med delvis nya texter och i den nya grafiska profilen ut. ↓

Visingsöleden anpassas till krisen

Visingsöleden. FOTO: KASPER DUDZIK

● **Vinterturlistan förlängs** in i juni och även under högsommaren blir det färre resor på den populära färjeleden.

Anledningen är att säsongens bussresor har uteblivit och det är i stort sett inget internationellt resande.

– Den vanliga ökningen i antalet resenärer har uteblivit vilket innebär att vi går med tomma färjor vissa turer. För att minska belastningen både på miljö och ekonomi har vi därför bestämt oss för att anpassa turlis-

tan, säger Reimer Selero, verksamhetschef för Visingsötrafiken på Jönköpings kommun som är ledens trafikchef.

Redan i början av pandemin togs beslut om nya riktlinjer för färjetrafiken. Det bestämdes att bland annat att resenärer ska stanna i sina bilar för att på så sätt minska trängsel ombord. Dessutom sattes en gräns på hur många passagerare som får vistas ombord samtidigt. ↓

Fortsatt stopp för resor och besök

● **Med anledning av risken** för smittspridning har Trafikverkets generaldirektör fattat beslut om ett fortsatt stopp för icke verksamhetskritiska resor och besök.

De medarbetare som har sin arbetsplats på kontor, erbjuds att fortsätta jobba hemifrån. Det gäller fram till 16 augusti. I början av augusti får vi veta om stoppet behöver förlängas ytterligare.

Nu har det snart gått två månader sedan restriktioner började införas i Trafikverket, med anledning av Coronapandemin.

Fortsatt gäller, att vara mycket försiktig för att hindra viruset från att breda ut sig. Vi får påminna varandra om:

- att tvätta händerna noga och länge,
- att hålla två meters avstånd till varandra,
- att inte besöka personer som är över 70 (men att hjälpa dem med ärenden till exempel att handla mat och medicin)
- att inte gå till jobbet om du känner symtom på sjukdom,
- att stanna hemma två extra dagar efter att du tillfrisknat.

På Trafikverkets intranät finns mer info. ↓

UTKIKEN

”Ny förstudie från IVL och KTH visar att det inte är någon extra kostnad att gå över till elfärjor

Kostnaden ser inte ut att vara problemet när elfärjor ska fasas in i kollektivtrafik. Tvärtom kan det finnas pengar att spara.”

dagensinfrastruktur.se 2020-05-13

”Färjetrafiken i Avan inställd tills vidare Färjan mellan Avan och Sunderbyn är inställd på grund av underhållsarbete.”

kuriren.nu 2020-05-01

”Konsten att skarva en bilfärja

Vad göra när färjan inte längre räcker till för alla bilar som måste fraktas? Enkelt – man kapar av den och förlänger den med 30 meter.”

hamnen.se 2020-05-13

”Vinddrivet billastfartyg under utveckling

Det vinddrivna lastfartyget, wPCC (Wind Powered Car Carrier), ska kunna frakta fler än 6000 bilar över Atlanten mellan Europa och östra USA. Det är ett svenskt forskningsprojekt som beviljats 27 miljoner kr av Trafikverket.”

sverigesradio.se 2020-05-11

”Myspysfestivalen ställer in:

Har slutat hoppas

Umeås egna Saltkråkan-ö, Holmön, har bjudit upp till dans under deras folktäta och mysiga evenemang ”Visfestivalen. Nu tvingas festivalarrangörerna att ställa in alla festplaner.”

umeax.se 2020-05-13

”Trots coronan

– 2 000 soldater övar i skärgården

Försvarsmaktens stora övning Aurora ställdes in på grund av coronapandemin. Men det stoppar inte marinen som istället genomför en nationell övning med omkring 2 000 deltagare. Marinen kommer bland öva på att eskortera en civil färja in mot Göteborgs hamn.”

goteborgdirekt.se 2020-05-12

”Minsta färjan tar färre passagerare

Världens minsta färja som normalt tar tolv passagerare, begränsar nu passagerarantalet. Färjan Lina över Göta kanal i Töreboda tar nu bara tre passagerare per tur.”

skaraborgsbygden.se 2020-05-11

En gråtrut på besök på vägfärjan Tellus. Vi är dock fortsatt restriktiva mot besökare i styrhytten.

FOTO: TRULS PERSSON

Tellus är vår första nya hybridfärja. Nu kartläggs behovet av en utbildning för smarta fartyg. FOTO: JONATAN SVENSSON

Ny utbildning för smarta fartyg utreds

En ny utbildning är under utvecklande. Alla som arbetar ombord i frigående färjor ska ha genomgått denna när vi genomfört Vision 45 och alla fartyg är omställda. Det var bland annat en batteriexplosion på en norsk färja, Ytterøyningen, som väckte tanken på att det behövs en ny utbildning som överbryggar kunskapsgapet mellan de traditionella fartygen och de nya smarta.

– Handhavande, system och termer skiljer sig mycket åt. Vi måste förbereda våra besättningar på vilken kompetens som behövs så vi är redo när det behövs.

Efter att ha jobbat med att ta fram nya smarta fartyg i två års tid har vi börjat få en någorlunda klar bild över vad som krävs, Jonny Ödeen och jag, säger Thomas

Elwinger, utvecklingsansvarig utbildningsverksamheten.

Det finns gott om erfarenheter från andra rederier och leverantörer som man kan lära av.

– Vi har gått till Marina Läroverket ”Klart skepp” och de ska göra en forskningsstudie under ett års tid. De ska i detalj kartlägga behov, risker, system och vilken nivå utbildningen bör vara på. Målet är att de ska tillhandahålla en sådan utbildning och dessutom eventuellt lägga till den i den befintliga fartygsbefälsutbildningen. Kurslängden ska vara en veckas heltidsstudier och målsättningen är att den första besättningen som ska tjänstgöra på våra smarta fartyg ska ha denna utbildning och även delar av den landbase-erade personalen, avslutar Thomas. ♪

Thomas Elwinger.

Vision 45 påverkas inte av samhällskrisen

Att Corona påverkar det mesta i vardagen, det har alla fått uppleva. Tidningar radio och teve pratar knappt om något annat.

Samhället vidtar åtgärder, många företag drabbas hårt och vi alla anpassar oss för att klara krisen på bästa sätt.

Däremot finns det ingenting som idag talar för, att rederiets långsiktiga plan Vision 45 kommer att skjutas upp.

Även om den allmänna debatten kretsar mindre kring klimat och miljö, så fortsätter arbetet med omställningen mot klimatneutralitet. Det gäller även i Färjerederiet.

– Coronakrisen skyndar på digitaliseringen och minskar antalet resor. Den kanske till och med få oss att börja fundera på hur känsligt vårt klot är och vår existens på den. Generellt har de sista månaderna tvingat oss till en massa nya lösningar för att klara jobbet och vardagen. Den ökade förändringstakten tar vi med oss, säger rederichef Erik Froste.

Han har inte påverkats att tänka annorlunda om rederiets planer att uppnå klimatneutralitet 2045. Snarare, att skynda på.

– Tidsplanen påverkas inte alls. Vi har fått ”tid över” då vi inte reser lika mycket. Så vi har hunnit analysera vissa delar lite bättre. En oro är naturligtvis finansiering, kommer det gå åt så mycket pengar att rätta ekonomin och jobben i Sverige så att det inte finns några över till vår Vision 45? Men det tror jag egentligen inte, säger Erik.

Projekt att sätta extra fart på är elektrifiering av linfärjor, något som kan genomföras utan att det kostar astronomiska belopp. Det som hindrar där är tekniken. En annan tanke är att utreda en långsiktig lösning för klimatneutralitet på Hönöleden.

Vision 45 uppdateras löpande. Årligen görs dessutom en mer omfattande översyn av Vision 45, som tar hänsyn till

regeringens klimatpolitiska handlingsplan eller om nya alternativa bränslen blivit aktuella.

– I den senaste uppdateringen tillfördes ammoniak som ett alternativt bränsle, säger trafikchef Margus Pöldma som är upphovsman till hela sammanställningen av rederiets långsiktiga plan.

Även när det gäller regelverk krävs nytänkande.

– Vi är i behov av att klassningssällskapen tar fram riktlinjer och ännu hellre klassregler kring olika framdrivningsmedel och smarta fartygssystem, förklarar Margus.

Mycket på gång. Idag pågår en rad aktiviteter som kan härledas ur Vision 45: Upphandling av fyra nya laddhybridfärjor. Pilottest på Ljusterö av laddstation. Ansökan hos elnätsleverantörerna på Vaxholm, Ljusterö och Gullmarsleden om anslutning av laddstationer på lederna för laddhybridfärjorna. Förberedelser för upphandling av laddstationer.

Fredrik Almlöv, teknik och miljöchef, menar att arbetet inte påverkas av Coronapandemin idag och att det knappast lär påverka framtida projekt:

– Vi går ut med anbudsförfrågan för de fyra laddhybridfärjorna nu i juni. Förfrågan om uppgraderad anslutningseffekt har skickats in till elnätsleverantörerna för Ljusterö och Vaxholm. Förfrågan till elnätsleverantörerna för Gullmarsleden planeras att skickas in i de närmaste månaderna. Laddstationerna upphandlas tillsammans med de fyra laddhybridfärjorna.

– Uppgradering till koldioxidneutral framdrift av ett antal frigående- och linfärjor är schemalagda de närmaste åren och vi börjar nu planera för de åtgärderna, säger Fredrik. ♪

INGRID JARNRYD

”Uppgradering till koldioxidneutral framdrift av ett antal frigående- och linfärjor är schemalagda de närmaste åren”

Fredrik Almlöv, teknik och miljöchef

Fakta | Vision 45

Vision 45 är Färjerederiet långsiktiga plan som ska säkerställa rätt framtida kapacitet och som samtidigt uppfyller statens klimatpolitiska mål. Statens inriktning formuleras i Klimatlagen (1 januari 2018), ett antal klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. I målen uttrycks kravet på klimatneutralitet till och med år 2045. Med klimatneutralitet menas att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, år 2045. Inriktningsdokumentet har beslutats av rederiets internstyrelse och kommer årligen att uppdateras.

TILLSVIDAREANSTÄLLDA

MARS

Erik Molander, befälhavare fri,
Furusundsleden

MAJ

Emil Lang, befälhavare lin,
Bohus-Malmönleden

JUNI

Thomas Green, befälhavare lin, Isöleden
Stefan Hammerin, motorman/matros
Färösundsleden

JULI

Ronald Lillevars, motorman/matros
Visingsöleden
Erik Laurin, överstyrman, Visingsöleden

PENSIONÄRER

JUNI

Lars-Anders Larsson, motorman/matros,
Gullmarsleden
Karl-Gustaf Gren, befälhavare lin, Isöleden
Benny Henriksson, befälhavare lin,
Sund-Jarenleden
Gunnar Norelius, befälhavare lin, Isöleden

JULI

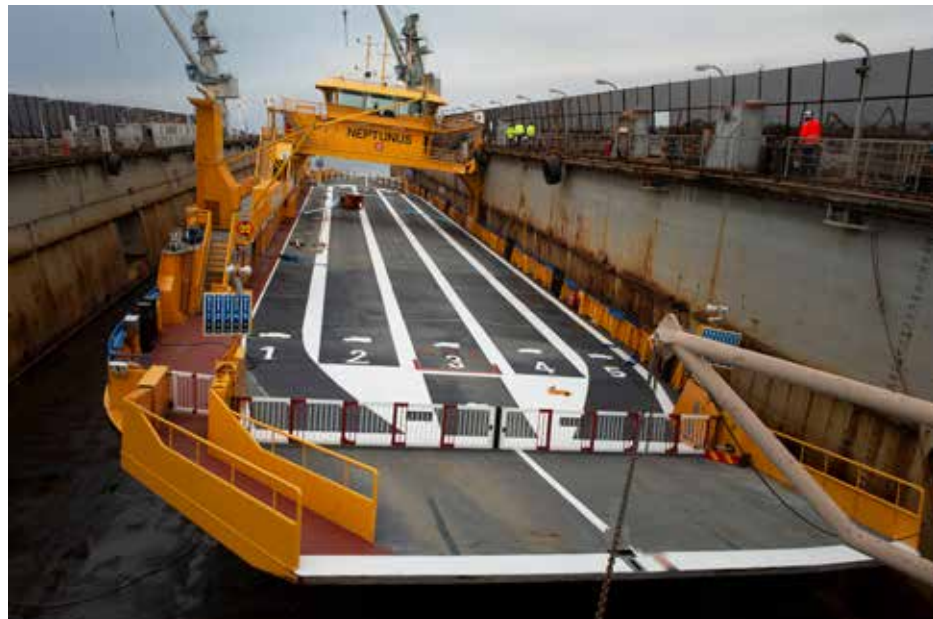
Håkan Färm, befälhavare lin, Ivöleden

GRATTIS!

60 ÅR

Håkan Färm, befälhavare lin,
Ivöleden, 9 juli
Guy Österman, befälhavare fri,
Furusundsleden, 25 juli

50 ÅR

Birgitta Ränge, Assistent/Administratör,
Fridhems varv, 26 juni
Magnus Johanson, Befälhavare fri,
Vinöleden, 27 juni
Rickard Andersson, Befälhavare fri,
Visingsöleden, 2 juli
Ingela Karlsson, Befälhavare lin,
Sund-Jarenleden, 3 juli

Neptunus haveri i dockan i Landskrona har kostat mycket pengar att återställa och det visar sig i Färjerederiets ekonomi för de första månaderna. FOTO: JAROSLAW FETHKE

Vad händer med Färjerederiets ekonomi i dessa coronatider?

Anders Nordqvist, vår ekonomichef, går igenom hur Färjerederiet påverkas av Covid-19-pandemin.

Färjerederiet har lämnat sin tertialredovisning till Trafikverket, där berättar vi hur vår verksamhet fungerat och utvecklats under de första fyra månaderna 2020. Covid-19 pandemin påverkar oss och minskade resandeströmmar ger oss lägre intäkter. Vår ersättning för trafiken på allmänna färjeleder är till 20 procent rörlig, vilket innebär att vi får betalt för varje bil som rullar ombord. Det betyder färre bilar = lägre intäkter. Detta blir mer tydligt vid Ekeröleden där biljettförsäljningen i sin helhet tillfaller Färjerederiet. I början av pandemin sjönk resandet drastiskt i stora delar Stockholmsregionen och vid Ekeröleden togs en färja ur trafik. Detta var ett sätt att möta de minskade biljettintäkterna. Vi ser också kostnader som förändras. Bunkerpriset har sjunkit kraftigt och det är pengar som stannar kvar i myndigheten Trafikverket. Vårt pris till Trafikverket baseras till viss del på hur bunkerpriset utvecklas.

Färjerederiet får en lägre bränslekostnad = sparar pengar.

Priset på färjedriften minskar = ger lägre intäkter till Färjerederiet men sparar pengar i Trafikverket.

Andra kostnader som påverkas är bland annat avbokningskostnader för olika schemalagda kurser där vi avbokat sent och därmed fått stora kostnader. Positivt är ett minskat tjänsteresande, främst för miljön men också för ekonomin. Minskat resande = lägre kostnader.

Tyvärredovisar rederiet förlust efter tertial 1. Vi har, förutom lägre intäkter och förändrade kostnader, också tagit en större kostnad för återställandet av Neptunus som havererade i Landskrona under hösten 2019.

Allt detta sammantaget kommer att påverka vårt helårsresultat som blir väsentligt sämre än det resultat vi förväntade oss när vi tillsammans gjorde budget för år 2020. ⚡

Anders Nordqvist FOTO: TRULS PERSSON

Samarbete med SMHI om vattenståndsnivåer

Som vi tidigare skrivit om i Sjövägen nr 2, 2020 har våren präglats av hårt väder, storm, regn och höga vattennivåer. Det påverkade färjetrafiken både på väst- och östkusten. Några färjeleder som fick ställa in trafiken tillfälligt på grund av högt vattenstånd är Svanesundsleden, Kornhallsleden, Stegeborgsleden och Skenäsleden.

Flera andra leder har under perioder infört restriktioner för överfart, exempelvis Sund Jarenleden, Hamburgsundsleden och Oxdjupsleden. Det är bakgrunden till att Färjerederiet inlett ett samarbete med SMHI för att titta på vattenståndet i havet över tid.

– Vi vet att vårt väderklimat har förändrats och att vi går mot lite mer extremt väder framöver. Vad som är intressant är om vi behöver börja titta på om våra färjelägen kanske behöver åtgärdas/förstärkas/höjas för att kunna garantera färjetrafik i dessa situationer.

Eftersom SMHI har en omfattande databas över vattenstånd över tid var det naturligt att kontakta dem för att få hjälp, berättar Claes Tyrén.

– Resultaten kommer att lämnas över till ledningsgruppen framgent, de kommer sedan att ta materialet vidare, troligen till våra anläggningsingenjörer, för analys.

Sjövägen återkommer när resultaten är klara. ⚡

Stegeborgsleden var en av flera färjeleder som drabbades hårt av högt vattenstånd i februari.

FOTO: STEFAN NILSSON

Ett hav av medarbetare, Rederidagarna 2019 på Arlanda. FOTO: KASPER DUDZIK

Medarbetarundersökning på nytt sätt

Från och med nu gör vi två olika sorters undersökningar i stället för en stor vartannat år. Den ena, medarbetarbarometern, följer trender och är framför allt ett verktyg för ledningen. Frågorna handlar om sådant som arbetsmiljö, medarbetarskap, ledarskap och Färjerederiet som arbetsgivare. Alla medarbetare kommer att kunna följa resultatet på intranätet.

Den andra undersökningen är ett verktyg för att utveckla grupper. Den innehåller frågor om gruppen, dess arbetsmiljö och ledarskapet. Undersökningen går delvis att skraddarsy beroende på den enskilda gruppens behov och utmaningar. Den genomförs minst en gång om året men en grupp kan välja att ställa frågor oftare, till exempel när man jobbar med en förändring. Ledtiden är kort och svarsrapporten är klar väldigt snart efter att alla har svarat. Medarbetare som ingår i fler än en grupp kan svara på flera enkäter. Den här undersökningen ska bli ett konkret och flexibelt verktyg som hjälper grupper att utvecklas och kan göra stor nytta.

Båda undersökningarna kommer att genomföras varje år, men medarbetarbarometern skickas inte ut till alla på en gång. I stället går den ut tre gånger per år, till en tredjedel av oss medarbetare vid varje tillfälle.

Det blir alltså fler mätpunkter, vilket hjälper ledningen att följa trender mer effektivt. Det i sin tur hjälper dem att utveckla verksamheten så att vi på bästa sätt kan leverera det vi ska för dem vi är till för.

Den första tredjedelen av medarbetare fick en länk till medarbetarbarometern i mejlen i april. Den andra mätningen sker i september och den tredje omgången i december eller januari.

Den andra undersökningen – den med fokus på grupper – får vi vänta lite längre på. Den tekniska lösningen är under upphandling och de första enkäterna går ut i slutet av året.

De nya undersökningarna blir mer renodlade: i den tidigare medarbetarundersökningen blandades frågor på övergripande nivå med frågor som rörde gruppens arbete. Det gjorde att det ibland blev ottydligt vem som skulle agera på resultatet. Med den nya uppdelningen i två undersökningar blir det tydligare och enklare både att svara och att jobba med resultaten.

Fick du ingen enkät i april, så ingår du i omgång två eller tre. Alla får en möjlighet att svara på medarbetarbarometern innan året är slut. Ta chansen och gör det. Det är en möjlighet att påverka. ⚡